

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inerat
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izvenem
udeleje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 276.

V Ljubljani, v soboto 30. novembra 1901.

Letnik XXIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnštvu:

Vse leto 20 kron. Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnštvo „Slovenca“.

Rimobombeži.

Ranjki Jeran je znal dajati političnim strankam krepka imena. Če bi danes živel, pisal bi gotovo o »rimobombežih«.

So res čudni ljudje. »Proč od Rima!« vpijejo in protestantske pastore vlačijo čez mejo, a če jih kdo vpraša, kaj hočejo, vedno taje, da ni to gibanje versko, ampak le politično. In če se jim očita, da delajo le politično gibanje, pa pravijo, da delajo vse le iz verskih nagibov.

Nedavno so romali na Bismarckov grob, na čelu jim prijatelj rumove steklenice, vitez Schönener. Tam je Franko Stein govoril: »Gibanje „Proč od Rima“ je čisto politično-narodno. S a m o z a ž e n s k e, ne pa za nemške može, ima verski značaj. V Avstriji je nemštvo v nevarnosti, zato se zatekamo v nemško državo. Ultramontanstvo je najkručeji sovražnik nemštva, s centrom na čelu, kateri se mora oslabil. Zato se morajo najprej vse dežele nem-

ške države poluteraniti, ker drugače postane centrum premočan. Potem še le morejo avstrijski Vsenemci priti k svojim bratom čez mejo.« Ti ljudje napadajo katoliško cerkev. Očitajo ji, da uči neodkritosrčnost — »ligurijanstvo«!

Med njimi so vsi poštenjaki. Vsi katoličani so jim goljufi, a med njimi so vsi pošteti, celo notarji, ki imajo na hrbtu po deset in več — »slučajev«.

A enega »rimobombeža« je zadela včeraj kruta roka zaslužene usode. Wolf je šel! Ves parlament se je tresel pred njim, noben minister ga ni mogel vreči. Grozil je Rimu, da ga bo uničil, in je mislil, da ga je že izpodkopal in strmoglavil. Bil je rimobombež comme il faut! In tega velikega junaka, ki je pretresal države, je včeraj pobrisal z mize — ženski predpasnik. Tako delujejo in končujejo rimobombeži!

Slovenske liberalce bi vprašali, če ni v tem tudi zanje nekaj nauk?

Liberalci bodo šli drug za drugim, katoliška cerkev bo pa ostala!

Nemiri v Atenah.

Brzjav nam je le na kratko poročal, da so v Atenah veliki nemiri, katerih se udeležuje ljudstvo v zvezi z dijaštvom, in da so v resnici naperjeni proti kraljici in proti prevodu svetega pisma. Zdaj pa nam je vsa stvar pojasnjena.

Doslej so imeli Grki samo staro grško sveto pismo. Stari zakon so čitali v prevodu »Septuaginta«, novi zakon pa v originalnem starogrškem tekstu. Novogrški jezik se je pa toliko izpremenil, da ljudstvo več ne more popolnoma umeti starogrških besed, kakor na primer novodobni Italijan ne razume latinščine. Dva atenska bogoslovca sta se torej odločila, da prestavita sv. pismo na novogrški jezik. To je bilo čisto opravičeno, saj zapadna katoliška cerkev tudi dovoljuje prestave svetega pisma iz avtentične izdaje »Vulgate« v vse žive jezike.

Razkolna grška cerkev pa je v tem oziru jako tesnosrčna. Iz strahu pred vsako izpremembo vidi nedovoljeno novotarijo tudi tam, kjer je v resnici le napredek potrebnega razvoja. V tem vprašanju sta bili še ruska in bolgarska razkolna cerkev svobodomiselnejši in sta vpeljali prevod sv. pisma v ruskem in bolgarskem jeziku.

Doslej je bilo vprašanje samo cerkveno. Kmalu se mu je primešalo politiko. Izvedelo se je, da je kraljica Olga, rojena ruska velika vojvodinja, nagovarjala Grke, naj si predstavijo sveto pismo, kakor so ga prestavili Rusi. Hitro se je dvignila proti njej panhelenska stranka, katera je trdila, da hoče kraljica Olga s tem uničiti individualnost grške cerkve in jo priversti v naročje — ruske cerkve ter tako v cerkveno in politično odvisnost od Rusije.

Prestava se je dovršila vskljub vsemu nasprotovanju, in sicer v novogrškem književnem jeziku. Prosili so sveti sinod atenski za potrdilo, in ta se ni upal zavreči te prestave, ampak jo je potrdil. Najbolj je nanj pač vplival vzgled kefalonskega škofa, ki je sam že pred dvema letoma zahteval, naj se da ljudstvu v roke sveto pismo. Zakaj na Grškem je razkolna cerkev verski pouk popolnoma zanemarila. Kefalonski škof je napadno mislil, da se da pridiga nadomestiti z branjem svetega pisma. Pozabil je, da naš Izveličar ni rekel: »Berite evangelij!«, ampak: »Oznanjajte evangelij!« Tudi izkušnja kraljice same je pomogla k temu koraku sv. sinoda.

V grško-turški vojski namreč se je pokazalo, kako silno nevedni so grški vojaki in kako nesposobna je razkolna duhovščina. Saj je moral mnogo grških vojakov na zadnjo uro prevideti katoliški duhovnik, da niso umrli brez vsake verske tolažbe. Kraljica je na to dala med vojake in med ljudstvo deliti starogrško sveto pismo. A to ni pomagalo nič. Ljudje ga niso dolgo brali, ker ga niso umeli.

A ti stvarni razlogi niso mogli poto-

lažiti opozicije. Zmešnjava se je še povečala, ko je pred kratkim izdal neki Palli nov prevod svetega pisma v lokalnem atenskem narečju. Zdaj so pa politični nasprotniki vladajočega zistema porabili vso moč, da naredi iz te zadeve politično afero.

Imeli so tem lepšo priliko, da povečujejo zmešnjavo, ker je novogrški jezik res jako malo določen. Vsaj tri glavna narečja se dajo razločiti, in tu se lahko Grki še dolgo prepirajo, katero je boljše. Književni jezik je umeten, po starogrškem uzorcu prirojen idiom, ki se nikjer ne govori, v katerem se pa pišejo boljše književna izdanja; drugo je finejša, ki služi kot občevalni jezik boljšim in izobraženejšim slojem in v katerem je tudi spisanih mnogo knjig. Tretje je pa narečje preprostega ljudstva, katero je seveda v raznih krajih različno.

Tudi razkolni popje niso bili zadovoljni s kraljico in z vlado. Oni sicer ne bi bili nasprotovali sv. pismu samemu, ampak sitno jim je bilo teženje Theotokisovega kabineta, kateri je hotel dvigniti odrevenelo stanje grške cerkve in vpeljati razne reforme.

Vsi nasprotni elementi so se torej dvignili proti kabinetu Theotokisovemu. Demonstracije so imele ta vspeh, da je Theotokis padel, in z njim stranka reforme. Grki bodo jahali dalje svojega starega »šimelna«. Reforme zdaj gotovo dalj časa ne bo. Seveda bi bila edina prava reforma za Grke — zjedinenje z Rimom.

Državni zbor.

Dunaj, 30. nov. 1901.

Stvari se od dne do dne zapletajo. Zbornica le životari ob nujnih predlogih, ki se navadno končavajo z nedolžnimi resolucijami. Mnogim se utrjuje misel, da radikalci na levi in desni z namenom delujejo na to, naj vlada razpusti državni zbor in razpiše nove volitve. Pri novih volitvah upajo pomnožiti svoje stranke. Tako početje

LISTEK.

Proti kongregacijam.

Prijatelj našega lista nam piše:

Da sem jaz v državnem zboru, prekosil bi vse protiklerikalne govornike. Nekateri se čudijo, da se v debati o nujnih predlogih proti pripustitvi kongregacij od nasprotnikov kongregacij ni povedalo prav čisto nič principijelnega, pač pa grozovito veliko osebnih rečij, ki nikogar ne zanimajo in katerih glede resničnosti ni mogoče takoj kontrolirati. Jaz pa se temu ne čudim. Ako je dandanes vse moderno, leposlovje, slikarstvo, kiparstvo, godba, ako vse zapušča izvožena pota starokopitnosti, zakaj bi ravno parlamentarna zgovernost držala se vedno v istem starem tiru? Ravno ona naj bi ne smela skočiti čez ojnice? Le moderno, moderno, to se pravi nenavadno, ali je lepo ali ne, resnično ali ne, le moderno! In sedaj je v protiklerikalizmu moderno osebno napadanje. Ali berete v protiklerikalnih listih kaj principijelnih razprav? Kaj hočete torej!

Kakor sem rekel, prekosil bi jaz vse protiklerikalne govornike v modernosti. Moj govor bi bil na vrhuncu vseh protiklerikalnih govorov, dasi bi drugega ne delal, kakor pobiral stopinje za protiklerikalnimi govorniki. Govoril bi pa tako:

Visoka zbornica! Pri nas doma žive še duhovni. Hodijo prosto okoli, dasi jih marsikdo pri belem dnevu napada kar brez vsacega povoda, vendar pobili jih do sedaj še niso. dasi je protiklerikalni list uže davno klical: »a la lanterne«! Navzlic takim krasnim vzgledom olike, katere dajejo ljudstvu protiklerikalci pri nas, še ljudstvo vendar ni prišlo do tega, da bi pokončalo klerikalnega zmaja. Tako posurovelo je po vplivu klerikalcev naše ljudstvo. Kaj pomagajo najlepši vzgledi liberalcev, ako je pa ljudstvo v kulturi po vplivu klerikalcev tako zaostalo, da jih ne razume! Se si upajo pri nas klerikalci na cesto. To nečuveno dejstvo zakrivili so duhovni, ki imajo neverjetno predrznost, da uče krščanski nauk, dasi je liberalizem uže davno prešel preko njega na dnevni red. Klerikalci pa tudi neverjetno izsesavajo naše ljudstvo. Prav popolnoma zanesljiv liberalci mi je ravnokar pisal, da se v njegovi fari župnik odločno brani, postavi na lastne stroške beraču, katerega je zastoj pokopal in mu tudi v župnišču dal prostora in postrežbe v zadnji bolezni, da se torej ta človek brani postaviti na lastne stroške umrlemu dostojen kamenit spominek. Kaj pa misli ta človek? Ali so spominki samo za bogatine? (Klici pri socijalnih demokratih: To je krščanski socijalizem! Sramota!) Kaj neda, gospoda moja, da imam prav, ako pravim, da je do-

tični župnik sprejel berača pod streho samo za to, ker je upal ujeti kako dedščino? (Burno pritrdjevanje Vsenemcev in socijalnih demokratov.) Nič se ne ve, ali nima morda berač v svojih cunjah zašitih tisočakov, kar se je že večkrat zgodilo. In dokazov imamo dovolj, da klerikalci love dedščine. (Frenetično odobravanje Vsenemcev, »heil« - klici govorniku.) To bom precej dokazal. Protiklerikalni list pisal je, kako je stara ženica zapustila petdeset goldinarjev za maše. (Klici: Cujte!) Neka druga zapustila je celo samostanu nekaj. (Cujte!) Vsega tega naši klerikalci do danes še niso ovrgli. (Cujte!)

Reči moramo torej, da tako ostudnega love na dedščino ni nikjer, kot ravno pri nas. Tako izsesavajo ti grozoviti klerikalci naš ubogi narod, kateremu bodejo kmalu izpili mozeg. (Burno odobravanje.) Duh so mu popolnoma zatemnili. Za časa, ko države niso še poznale ljudskih šol, učili so duhovni narod branja, pisanja in računstva, ali delali so to le zaradi tega, da so mu lože vtepali v glavo klerikalni krščanski nauk. Kaj mislijo ti ljudje, da jih ne poznamo, (ploskanje), da jim ne vidimo v karte, (burno odobravanje Vsenemcev in socijalnih demokratov) da nam je skrito njih sebično početje? (Viharno pritrdjevanje Vsenemcev in soc. demokratov.) Tako je ostal naš narod neolikan in surov in bo ostal tak. (Frenetično, brezkončno odobravanje in ploskanje

Vsenemcev, ki kriče: »Inferiore Rasse!«) Očitajo nam klerikalci, da so temu in onemu izmed nas liberalcev celo duhovni v poslednji volji kaj zapustili. Ali vprašam Vas, gospoda moja, ali naj liberalci, ki stojijo na stališču ljubezni, žalijo še po smrti koga s tem, da ne izpolnijo tiste njegove volje, ki je bila njegova poslednja? Ali bi bilo to krščansko? (Pritrdjevanje.) Saj se mi vendar ne borimo proti duhovnom, pač pa proti klerikalizmu, (ploskanje) in bi le klerikalizem profitiral, ako bi liberalci dedščin po duhovnih ne hoteli. (Ploskanje.) Sploh pa klerikalcem ni moči ustreči. Ako take dedščine hočemo, jim ni prav, ako pa misijonov nečemo, jim tudi ni prav. Oj, ti misijoni! Toda odveč bi bilo, o teh še govoriti, saj veste, kako črno postane vse, kjer je bil misijon. (Velikansko odobravanje Vsenemcev in socijalnih demokratov.) Sploh je pri nas v Avstriji vse preveč črno. Ako po kosilu v kavarni v svojo razvedritev kartam, me vedno jezi videti črne pike in križe. (Viharno pritrdjevanje.) V kratkem predložim nujen predlog, da se pike in križi pri kartah odpravijo in naša država postavi na čelo naprednih držav. (Viharno odobravanje.) Za sedaj pa glasujem proti kongregacijam. (Burno ploskanje Vsenemcev in socijalnih demokratov. Viharno »heil« - klici.)

To bi bil govor, katerega bi se ne bilo treba sramovati. Utis velikansk.

bi morali odločno obsojati, ker kaže, da mnogim ni za stvar in za delo, ampak le za strankarske koristi.

Po zbornici krožijo vsak dan druge govorice, ki prihajajo s komentarji v javnost. Vladna glasila pa resno sware, naj zbornica pospeši svoje delo, sicer je kriza gotova. V istini, v zbornici ni nobenega reda in resne, trezne nasvete radikalni življi zavračajo z brezozirno samozavestjo.

Tako so se danes zbrali kmečki poslanci vseh strank, da se zedinijo o skupnem in enotnem postopanju glede borzne trgovine z žitom na obroke. Po daljši razpravi je bil sprejet predlog: Vlada naj takoj umakne svoj načrt zakona, o katerem je posl. dr. Ploj že izdelal svoje poročilo; gospodarski odsek pa naj načrta nov zakon, s katerim se na borzi žitna trgovina prepove, ter ga v šestih tednih predloži zbornici.

Ker so bili danes dotični nujni predlogi na dnevnem redu, je bilo dogovorjeno, naj razne stranke samo s kratkimi izjavami označijo svoje stališče. Toda odprla se je zopet zbornica govorov, ki so napolnili vso sejo. Za nujnost so govorili Peschka, Steiner, Kittel, Herzmansky, Kubr, Heimrich in Iro, proti nujnosti, oziroma proti odpravi borzne trgovine z žitom edini Kink, ki pa je tudi priznaval razne hibe in nedostatke na borzi. Razprava je dokazala, da je velika večina za odpravo žitne trgovine na borzi. Zato je nastal velik krik, ko je poljedelski minister v imenu vlade izjavil, da ne umakne svojega načrta, ki določa le preosnovo sedanjih določil. Da razni poslanci pokažejo v tem vprašanju pravo svojo barvo, je Kühschelm predlagal glasovanje po imenih. Nujnost predloga je bila mej živahnim odobravanjem sprejeta z 230 glasovi proti 7. Zbornica je nato malone soglasno sprejela tudi predlog.

Nujni predlogi.

Poslanec Žitnik in tovariši so danes nujno predlagali, naj vlada preišče in oceni škodo, ki jo je povodenj meseca septembra in novembra naredila pri Planini, ter poškodovanim posestnikom dovoli primerno državno podporo. — Vsled neprestanih nalivov je Unec preplaval njive in travnike. Na njivah so bili uničeni jesenski pridelki, ki so glavni živež prebivalstva, namreč krompir, koruza in fižol. Pa tudi zelje in repa sta mnogo trpela. Na travnikih pa je bila ravno otava pokošena ter se je tri tedne namakala v vodi in ni bila za nobeno rabo. Povodenj pa je škodila tudi paši, ker ni bilo mogoče živino goniti na pašo. Prebivalstvo s strahom gleda v bližnjo bodočnost, ko je dolga in stroga zima pred durmi in ljudje nimajo nobenega zaslužka. Državna podpora je torej nujno potrebna.

Poslanci Žičkar, Berks in tovariši so danes nujno predlagali, da naj se onim poplavlencem, ki so 16. novembra v savinjski dolini in v brežiškem okraju posebno škodo trpeli, pomaga z državnimi prispevki v njihovi sili. Pri Sv. Petru v savinjski dolini je 31 posestnikom Savinja razrušila polja, nagromadila po njihovih njivah in

travnikih kamenja in gramoza, da ne bodo leta in leta imeli od zemljišč nikakega dobička.

Enako je potok Reka, ki teče skozi sosesko Sv. Lovrenca v občini Št. Pavel pri Privoldi, zasula polja, njive in travnike, odtrgala kose zemljišč in vrtov. Kovaču Herodežu je nanela v kovačijo do tisoč vozov kamenja in gramoza, vodna koleca so zdaj zakopana v pesek; mož je moral oditi v Nemčijo, da si služi vsakdanjega kruha, žena, otroci in živina so razdeljeni pri sosedih.

Zadnja povodenj je pa napravila tudi okrog Dobove pod Brežicami ogromno škodo. Tamošnje vasi so letos že tretjič pod vodo. Vse, kar je bilo spravljeno po kletih, zelje, krompir, repa itd. je pokvarjeno. Ljudje povprašujejo s strahom: Kedaj se bo popravila Sotlska struga, da se konec napravi bodočim povodnjem?

Gosposka zbornica

je včeraj zopet premenila paragrafa 59. in 60. obrtnega reda, ki se tičeta krošnjarstva. Kakor znano, je poslanska zbornica omejila tudi prodajo svežih cvetic iz npravnostnih razlogov. Dunajske prodajalke cvetic pa so spomlad kar trumoma pridrle v gosposko zbornico, da odkloni dotično omejitev. To je gosposka zbornica včeraj tudi storila, in dotični zakon pride zopet v poslansko zbornico.

Idrija.

Proračunski odsek je včeraj odobril proračun za rudarstvo. Pri tej priliki je poslanec Povše zahteval, naj rudniška uprava v Idriji tudi v bodoče vsem delavcem, torej tudi onim v petem razredu, daje drva in žito. Istotako govornik opozarja vlado na dejstvo, da se jako malo prosivcev oglašja za učiteljska mesta na rudniški šoli v Idriji. Vzrok temu pa so razmerno slabe plače, katere bi bilo treba zvišati. Vlada naj tudi skrbi za zboljšanje zdravstvenih razmer v Idriji. Zgradile naj bi se primerne hiše za delavce, kakor zahteva moderno zdravstvo. Država ima precej dohodkov iz rudnika, zato je njena dolžnost, da zasebnim lastnikom rudnikov v vsakem oziru daje lep vzgled.

Danes sta še poslanci Povše in Žitnik osebno pri dotičnem poročevalcu v ministerstvu posredovala v tem oziru. V kratkem sporočim, kaj hoče vlada storiti.

Prihodnja seja je v ponedeljek popoldne ob 3. uri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. novembra.

Prememba zborniškega poslovnega reda.

Nasvet, naj se v novi ali popravljeni poslovni red avstrijske poslanske zbornice sprejme mej drugim tudi določba, da se morajo za proračunsko razpravo in ono o vojaških novicah določiti seje, v katerih ne pride na dnevni red nobena druga zadeva, je posnet po angleškem poslovniku. V angleškem parlamentu je določeno, da ima spodnja zbornica razun sobote in nedelje vsak dan sejo. Sredina seja je določena izključno za samostalne predloge. Dve seji v

tdnu sta mešani: za vladne predloge ter za predloge od strani poslancev; v ostalih dveh sejah se pa vrši edino le razprava o državnem proračunu.

K dogodkom v Vrešnu

poročajo poljski listi mej drugim: Z žrtvami krutega pruskega nasilstva sočustvujejo ne samo avstr. Poljaki in ostali Slovani, marveč tudi mnogi odlični krogi na Poznanjskem in v Varšavi. Mnogo odličnih rodbin se je zavzelo za nesrečno poljsko mladino, katere roditelje so potaknili po ječah, in jih odgojujejo na svoje stroške. Milodari se nabirajo povsodi in z velikim vspehom. V 2½ letno je obsojeno Heleno Piasecko so Prusi izpustili iz zapora proti kavciji 1000 mark, mesarja Balcerkiewicza pa proti kavciji 3000 mark. Sedaj se zagovornišvo pogaja za oprostitev obsojencev Dziecinchowiezkega in Chojnackega. Prvi je na dan razprave zamudil vlak in so ga takoj drugi dan na povelje sodišča v Gnezu trdo vkleknjenega tirali v zapor. Otroke obsojencev hočejo pruska oblastva oddati v prisilno nemško vzgojo ter jih v to svrhu poslati v čisto nemške kraje, kjer jim bodo siloma skušali vtepati nemščino v glavo.

Hrvatski deželni zbor

se je sošel predvčeršnjim k prvi seji, ki pa je bila le bolj formalnega značaja. Po otvoritvi je ban prebral kraljevo pismo, s katerim se odvarja novo zasedanje in vabijo poslanci na redno delo: rešitev budgetnega provizorija in obnovitev finančialne nagodbe. V včerajšnji seji se je pričelo z meritornim delom. Na vrsti bo seveda verifikacija volitev, ki bo dala povod burnim razpravam. Ugovori so došli proti izvolitvi opozicijskega Bresztyensky in Derendin.

Ogerska poslanska zbornica

je v včerajšnji seji dovršila adresno razpravo v vseh treh branjih in s tem završila prvo delo. Prihodnji torek prične razpravljati o trimesečnem budgetnem provizoriju in potem pride na vrsto glavna proračunska razprava.

Pruski državni zbor

prične kot smo že omenili, v ponedeljek zelo važno razpravo o novem carinskem tarifu. Vlada in zagovorniki njenega tarifnega načrta dobro vedo, da razprava ne bo tako naglo dognana in da bo zadel tarif pri lepem številu poslancev ob najodločnejši odpor. Boje se obstrukcije po avstrijskem vzgledu in so vsled tega že opetovano pritiskali na predsednika grofa Ballestrema, naj dovoli v tako premembo poslovnega reda, da bi onemogočil obstrukcijo. Predsednik se sedaj še odločno protivi vsaki taki zahtevi in bi neki raje odložil čast predsednika, nego poostiril poslovni red.

Novi italijanski senatorji.

Po nasvetu Zanardellijevega kabineta je imenoval kralj 30 novih senatorjev. Imena novih mož kažejo, da je skušala vlada ohraniti v senatu dosedanje ravnotežje. Mej drugim je Zanardelli prepustil starim radikalcem osem, Crispijevim in Giolittijevim somišljenikom pa po šest sedežev. Taka razdelitev ugaja vladi, ker jo bo senat v tej sestavi podpiral v vseh neprilikah parlamentarnega življenja, ne tako pa starim višjim osebam, ki ne kažejo prav nikakega

veselja in volje, da bi, kakor pravijo, nove plebejce priznavali za svoje tovariše. S pomočjo novega poslovnega reda hočejo nekoliko pretehtati nova imenovanja.

Rumunski prestolonaslednik se od-pove vladi?

Berolinskim krogom dohajajo vesti, glasom katerih se princ Ferdinand baje iz zdravstvenih razlogov odpove prestolonasledstvu in vladi v korist svojemu osemletnemu princu Karolu. Ta korak stori neki iz zdravstvenih ozirov. V slučaju, da se pred poluletnostjo princa Karola izprazni rumunski prestol, bi vlado oskrbovali: najstarejši član rodbine Hohenzollern-Sigmaringen, tedanji metropolit in vojni minister. — Govori se pa tudi o ločitvi princa Ferdinanda od princezinje Marije, ker se je pojavilo mej njima veliko nasprotstvo.

Burni prizori v belgijski zbornici.

V četrtkovi seji belgijske poslanske zbornice so vprizorili soc. dem. poslanci nepopisen vrišč, ker je ministerski predsednik pozival zbornico, naj pospeši proračunsko razpravo. Socijalist Vandervelde je izjavil, da bodo soc. demokrati in liberalci tako dolgo ovirali razpravo, dokler se ne uvede splošna volivna pravica. Krik in vrišč je bil tolik, da ministerski predsednik ni mogel govoriti dalje in se je morala seja zaključiti.

Bruselj za svoje delavce.

Zelo umesten in času primeren sklep je storil te dni bruseljski mestni zastop. Poskrbel je za starost svojim poduradnikom in delavcem, ki še dosedaj niso imeli pravice do pokojnine. Sklenil je namreč vse svoje uslužbence zavarovati za slučaj starosti pri držav. zavarovalnici. Zavarovanci plačujejo mesečno po en frank, mesto kot zavarovalec pa po dva franka za vsakega zavarovanca. Na ta način ima najnižji delavec, če stopi z 20. letom v službo, po dovršenem 60. letu pravico do letne rente 411 frank., po dovršenem 65. letu pa do rente 714 fr. Vsi drugi, ki so že sedaj dosegli 65. leto, dobe 360 frankov letne pokojnine. Ali bi druga večja mesta ne mogla posnemati tega vzgleda?

Prepozno so pričeli

Angleži v Južni Afriki z — represalijami. Te trditve se je iznebil te dni neki Angležem silno prijazen list, ko je branil Chamberlaina in njegove mameluke pred napadi v nemškem časopisju. Iz napačne in prevelike (?) humanitete so tako dolgo odlašali z represalijami, da je konečno že dokaj pozno, če ne prepozno. To je pač tako čudna trditev, da je dosedaj še ni bilo brati v prav nobenem resnem listu, in da bo Chamberlain zanj gotovo zelo hvaležen. Svet sedaj že res ne ve, kaj naj bi Angleži učinili, da ne bi odobral ta nemško pisani Chamberlainov list.

Lord Tweedmouth o angleško-burski vojski.

V liberalnem klubu je razvijal ta mož nedavno razne svoje misli o sedanji vojski v Južni Afriki. Glavno krivdo je po njegovem mnenju pripisovati Chamberlainu in pa tudi Krügerju, ker sta bila oba nekako svojeglavna ter nista poslušala pomirjevalnih nasvetov svojih prijateljev. Dalje govornik ostro kritikuje nezadostne varnostne odredbe za burske otroke; angleški narod ima po-

Pismo iz Južne Afrike.

Priobčil P. K. G.

Durban, 26. okt. 1901.

(Dalje.)

Ekvator in naš Radecki. — Tanga. — Avstrijski denar največ velja.

Na taki poti se potniki kmalu spoznajo. tudi smo kmalu 'domači', vse drugače kot na suhem. Nek angleški trgovec se že petič vozi v južno Afriko, kolega mu Francoz pa je skoro vedno na morju. Vsled viharja sta bila oba bolna. Najbolje sem pomiloval slednjega, ki je prav vrl dečko, ker ni mogel udušiti v boleznih svojih 15 do 20 steklenic piva, katere je sicer vsak dan izpraznil. Pač so povsodi pivci, ki imajo za to patent. Voda je nametala na ladijo veliko letečih rib, katerih tukaj kar gomazi v morju. Omenjam tudi, da so cele čede morskih prašičev preobračale svoje kozolce ob ladiji. — 1. oktobra ob 6. uri zjutraj je naš »General« mogočno »korakal« čez Ekvator. Godba zaigra našo koračnico Radecki. Priredili smo

na parniku različne slavnosti in zabave. Kaj veste o njih vi, ki ne poznate morja in življenja na njem? Za to ti jih ne bom opisoval. 3. oktobra se ustavimo v Tangi, v nemški naselbini, kjer ostanemo celi popoldan, torej časa dovolj, da stopim prvič na afriška tla. Tanga (meridijan 39°5') je prav na ravnini. V ozadij se razprostira veliko gorovje, podobno našemu Krimu, skoro v isti daljavi, kakor Krim od Ljubljane, vse obraščeno s tropičnimi drevesi. Mesto ima krasen naraven zaliv, katerega še umetno zboljšuje človeška roka, ne morem pa trditi da ima tudi evropsko lice. Razven državnih poslopij in nekaj hotelov, stoječih tu in tam, vidiš le siromašne kočice Zuahelijev, vrstoma postavljene iz tankih kolcev in s blatom ometane. Ceste so ravne, široke, pokrite peč na debelo z drobnim, morskim peskom, v katerem se ti tako udira, kakor če bi hodil po snegu. Pozna se vsaka stopinja. Razven naselnikov Nemcev in Arabcev prebivajo tukaj sami Zuaheli, prav lepe rasti in prijaznega vedenja. Žal, da se ne

morem kaj z njimi pogovoriti, ker ne razumejo razven materinščine nobenega jezika. Le posamezni lomijo nekoliko angleščino in nemščino. Vso kupčijo imajo v rokah Arabci, ki pa ni posebno razvita.

Vsled napora in dela pa tukaj nihče ne zboli, kajti domačini imajo preprijetno geslo: »Dolce far niente!«, zato pa vedno sedé ali pa spé pred svojimi »palačami«. In tega jim tudi ne zamerim. Vsaj ti ljudje ne poznajo naših potreb, še moliti jim ni treba, kakor nam: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!«, ker dobrotljivi Bog jim res vsega daje v obilnosti. Kamor pogledaš, povsodi polno drevja, katero se kar krivi in ječi bogatega, preokusnega sadu. (Ali se Ti kaj sline cedé? Kar semkaj pridi!) Ti, moj ljubi Matijček? Kaj takega pa ne vidiš v Ljubljani za Ljubljano. Raznovrstne palme in njih sad, banane, ananas, pomeranče; a kaj bi Ti jih našteval, vsaj jih še naslikanih nisem nikdar videl. Mestu napovedujejo veliko prihodnjost, žal, da je za nas Evropejce prav nezdravo.

Na sredi mesta je velika tržnica (Markthalle), kakoršne še v Ljubljani nimate, kjer je bilo popoldne precej živahno. Ponujali so nam raznovrstno sadje, meso, ribe, perutnino, divjačino i. dr. Posebno zadnje mora biti tu jako mnogo. Videl sem opice, antilope, jelene, leve itd. Hoteli smo si kupiti nekaj sadja, a glej spaka! Vzeti niso hoteli niti nemškega, niti francoskega, niti angleškega denarja, zahtevali so samo rupije, in teh ni bilo v naših mošnjičkih. A »Bog Kranjca ne zapusti«, pravi pregovor, in moj tovariš se spomni v tej tiski, da ima še nekaj avstrijskega nikeljna. Kako radi so ga vzeli! Kje ga bodo oddali, tega pa ne vem, v ljubljanski banki ga gotovo ne bodo zamenjali. Naš avstrijski nikeljni drobiž ima popolno podobo odlomkov rupije, zato so ga spravili. Celo voditelj ni hotel nemške marke ali angleškega šilinga, naših 20 vinarjev pa je z veseljem sprejel. Ob 6. uri odrinemo na ladijo, pustivši tukaj dva potnika, katera sta se bila menda preveč zamaknila v te črne. (Dalje prih.)

polno pravico zahtevati, da se ukrene vse potrebno v varstvo človeškega življenja. — Najvažnejša pa je Tweedmouthova opazka glede konca vojske. Rekel je, da bo moralo biti vsaj 50.000 moč 50 do 100 let v Južni Afriki, predno bodo mogli Angličani res dokazati, da so edini gospodarji osvojenih zemlji.

Književnost in umetnost.

Slovensko gledališče.

Platon v svojem dialogu o državnih zakonih navaja oziroma gledališča tudi tole: »Ko bi prišli tuji igralci v mesto in bi hoteli na oder, prasha in rekel bi jim takole: Prijatelji, nikar ne mislite, da vas pustimo kar tjevdan na oder. Mi moramo Vašo dramo poznati. Zakaj nikakor nam ni po volji, da bi pred našimi ženami in otroci in pred celim narodom obravnavali ista vprašanja kot mi — toda v popolnoma nasprotni smeri. Prav tako bi lahko Platon rekel o igri »Od stopinje do stopinje«. V igri je velika morala, da mora pohotnost in vživanje privedi dekleta iz duht-oh sfer na blatno ulico in od tam celo v mrzli vodeni grob. Pisatelj rabi za prizoritev teh posledic sanje deklice, ki je na razpotju, ki ne ve, ali bi se poročila s poštenim delavcem ali bi se vrgla v naročje grešni nasladi. Sanjska vizija jo spametuje. Ali sanje so pa seveda stvar, ki je elastična na čudne načine in se da vanje vse privleči, kar baš misli glumač, da bi fasciniralo in vlekle. In tako se privleče v tej igri na oder vse, kakor bi kdo za kulisami pomel in vrgel med občinstvo: burka in tragika, pikantnost in loševnost, petje in plesi, trivialnost in poštenost in — ljubljanska univerza — tako da se vsled samega drevja gozd izgubi za vsakega, ki ne za-leduje popolnoma trezno idej. In tu je vsekar potreba: modus in rebust!

Gospa Polakova je igrala gotovo izvrstno in toli naravno navihano, da se pri marsikateri besedi človek spomni: Quod licet yovi, non licet bovi! Sploh bi se dalo o njeni igri jako dobro ventilirati med estetičnimi preporno vprašanje, jeli je tak igralec umetnik, ali ne. Morda se nam še ponudi prilika zato. Lierov kuplet o univerzi je povzročil frenetično navdušenje v gledališču. Sicer je bil vreden vrstnik Jelic. Gdč Ruckova je bila v tragičnem momentu, ko čisto propala sreča mater (Danilova) zelo spretna. »Imeniten« je bil g. Verovšek — birtaš-debeluhar, in natečno siten pijanček Jakob Sedej — Perdan. G. Deyl je izvršil ulogo pametnega in pridnega tapetnika moško in valedostno. — Glede petja je bila na vrhuncu le g. Polakova, celo nepravilno izrekovano francosko pokriva naravnost srebrni glasek. Nedbalove se ni čisto nič razumelo, kar bi bilo pri solo-ulogi pač lahko mogoče.

F. S. F.

Repertoar slovenskega gledališča.

Jutri v nedeljo popoldne ob pol 3. uri se igra in poje ob izredno znižanih cenah zadnjikrat v sezoni velemlodijozna in zabavna komična opera »Alessandro Stradella« in sicer na čast zunanjim udeležencem ljubljanskega manifestacijskega shoda za slovensko vseučilišče. Ker se konča opera že ob 1/5, je možno zunanjim rojakom odpotovati z večernimi vlaki. — Zvečer se ponavlja narodna igra s petjem »Od stopinje do stopinje«, v kateri gostuje gospa Irma Polakova. V koncertu v II. dejanju pojejo gdč. Noemi, gospa Gentili in gospa Polakova. Vložko poje g. Lier.

Glasba.

Sveti dan. Tri božične pesmi za mešan zbor, cena 50 vin. — Dva napeva k blagoslovu, za mešan zbor, cena 40 vin, uglasbil Karol Bervar, organist in vodja orglavske šole v Celju. Tisek Kat. tiskarne v Ljubljani. Obedva dela sta zložena v pravem cerkvenem duhu, melodija je živahna in lepa, harmonizacija pravi na, priprosta. Pesmi se bodo pevcem vsled lahkote, ljudstvu vsled lepe melodije gotovo zelo prikupile, in zato te pesmice priporočamo našim cerkv. zborom.

Ig. H.

Dopisi.

Dolenjska pisma.

II.

Gospod urednik! Navihani ste pa, kar se da! Moj naslov »Dolenjsko pismo« ste kar brž spremenili v Dolenjska pisma in postavili pod nje rimsko enojko. Ker slavi dandanes pri nas Slovenci »rahla dotika« svoje zmagoslavje, hoteli ste s tem dati tudi meni rahel opomin, da naj Dolenjska pisma nadaljujem. Pa naj bo! Povedal vam bom, kod in kako sem se vračal iz prijaznih dolenjskih Toplic.

Ker je bilo v drugi polovici meseca oktobra skrajno neugodno vreme, in sem bil že za silo potolažil svojo sitno bolezen, začel sem misliti na dom. Zadnjo noč v Toplicah kar spati nisem mogel. Koj po polnoči namreč se je začelo doli na cesti ropotanje in drdranje vozov, cviljenje pujskov itd., ki se je nadaljevalo z malimi presledki tja do jutra. Bili so večinoma Kočevjarji iz sosednje poljanske in črmošnjiške občine, ki so šli v Mesto na Lukežev semenj. Spomnim se, da je ta dan v mestu tudi prašičja razstava združena s prenovanjem, katero hoče prirediti kmetijska podružnica novomeška. Kakor veste, g. urednik, jaz neznansko rad obiram dobro posušeno svinjsko gnjet in ravno iz tega vzroka se posebno zanimam za prašičjo rejo. Urno vstanem, pogledam skozi okno, vreme je še vedno tako neugodno kakor prejšnje dni, pa to me nič ne moti v mojem sklepu, hitro se odpravim v mesto na Lukežev semenj in na prašičjo razstavo.

Mej potem sem se oglasil v prijazni Jurkivasi in obiskal svojega prijatelja sedanjega dež. posl. g. Jožefa Dularja. Že pet let se nisva videla, poprej pa sva bila v Mestu večkrat skupaj. Jaz ga že od tedaj poznam, ko je v Mestu obiskaval gimnazijo. Ker je pa njegov starejši brat, ki bi imel za očetom prevzeti gospodarstvo, umrl, moral je želji očetovi ustreči in doma ostati. Poznal sem dobro tudi njegovega očeta Janeza, ki je umrl kot osemdesetletni starček leta 1890. To vam je bil mož stare korenine, poštenjak od nog do glave. Ko sem se z njim seznanil — ne spominjam se več, kdaj je to bilo — nisem smel iti mimo njegove hiše, da se ne bi oglasil. Dostikrat mi je pri kupici pristnega dolenjskega vina pravil o prejšnjih dobrih letih, ko je še trta obilno rodila. Poznal je vinsko letino skozi kakih 70 let nazaj leto za letom in vsako je znal točno oceniti glede kakovosti in količnosti. Pa tudi v vseh drugih rečeh si lahko zapazil razumnega vzornega gospodarja. Sedanji kakih 38 let stari gospodar Jožef hodi po stopinjah očetovih. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah izvolili so ga kmetje krškega, kostanjeviškega in novomeškega sodnega okraja svojim dež. poslancem. Sprejel me je danes z vidnim veseljem. Takoj sem ga vprašal, kako se je počutil kot kandidat in kako se zdaj počuti kot dež. poslanec. Kot kandidat, je dejal, se nikdar nisem nadejal tako sijajne zmage, posebno, ker sem imel dva nasprotnika, sedaj pa prosim dobrega Boga moči, da bi se vrednega skazal tolikega zaupanja. Gospod urednik, prav vseč so mi bile te besede iz ust kmečkega poslanca.

Govorila sva še o drugih rečeh, katere bi Vas tako ne zanimalo. Pač jedna bi Vas utegnila zanimati, zato jo tukaj povem. Zaloško grajščino (Breitenau) prodajajo na drobno. Lastnik tega posestva, na katerem je vknjiženo dolga čez poldrugotisoč goldinarjev, je bil grof Thurn, ki je tam nekje v Gradcu ali na Dunaju pred kratkim umrl. Malo pred smrtjo je hotel obširen gozd pri Drganjshelih odprodati. V ta namen ga je z velikimi stroški parceliral, a noben kmet ni hotel kupiti, ker je vedel, da se ne more na čisto prepisati. Sedaj po grofovi smrti so pa začeli domače travnike odprodajati. Ker so travniki za tukajšnjega kmeta velikega pomena, so jih kmetje sosedje takoj pokupili. Denar so dajali v Mestu nekemu advokatu, kateri jim je obljubil izposlovati prepis na čisto. Prepisno dovoljenje je res prišlo enkrat za devet, drugikrat za trinajst kmetov. Zdaj jih je pa še kakih petnajst, ki čakajo enakega dovoljenja. Ne manjka se tudi zlobnih jezikov, ki pravijo, da bodo kmetje ob travnike in ob ves denar, kar so ga dali. Prav za prav nobeden ne ve, pri čem da so. Liberalni advokate jih tolažijo češ: potrpite, potrpite! Tako mi je pravil g. poslanec.

G. urednik, če bi pristaši kat.-narodne stranke tako ravnali, o to bi bilo krika in vika po liberalnih časopisih! Tega mnenja je Vaš

J. G.—ev.

Iz Idrije 29. nov. »Sl. Narod« poroča z zadovoljstvom iz Idrije, da se napredno meščanstvo in večina uradnikov ni odzvala vabilu na veselico cecilijanskega društva na

dan sv. Cecilije in sicer iz vzroka, ker je temu društvu predsednik dekan, ki je hotel s to veselico pridobiti uradnike za prihodnje obč. volitve.

Dopisnik je slabo poučen, vidi se mu, da ni še dolgo v Idriji. Cecilijansko društvo je samo eno na Kranjskem in to ima svoj sedež v Ljubljani, ne v Idriji. Koncert so napravili samo tuk. cerkveni pevci na dan sv. Cecilije, ki je patrona cerkvenega petja. Začetkoma so sami zase hoteli imeti zabavni večer, a ko je več prijateljev petja prosilo, naj bi smeli biti zraven, se je sedaj že 3 leta sem napravlja pravi koncert. Prvo leto so bili nekteri liberalni meščani nejevoljni, ker niso bili izredno vabljeni. Ostali so nam, kaj nismo toliko vredni, da bi se nas spomnili? Vedeli so sicer, da je vsem prost vstop, da ni treba plačati ne vinarja, da se nobenemu ne brani v Didičev salon, a hoteli so, da se tudi za nje ve in se jih povabi, nekako počasti. To se je storilo v občini meri, da bi ne bilo nepotrebne zamere. A vkljub temu liberalno meščanstvo ni še nikoli prišlo na koncert, ne letos, ne lansko leto, ne predlanskim in več koncertov tako ni bilo. Da jih tudi letos ne bode vkljub povabilu, smo dobro vedeli. Da se pa mnenje v Idriji kar čez noč menja, smo tudi sedaj opazili. Ravno uradniki so popraševali, bo li tudi letos koncert, in veseli rekli: »Takrat se vidimo!« pa jih le ni bilo radi velike agitacije. A to nas ni prav »nič peklo«, zakaj neki? V gmošnem obziru nimamo nobene škode, v moralnem pa jo imajo ravno oni, ki niso prišli. Ko so zvedeli namreč drugi, da so bili vabljeni a iz kakega vzroka ne prišli, so rekli: »Kaj so tako visoki gospodje tako malenkostni?« Višji uradnik z Dunaja, ki se je takrat tu mudil, se ni mogel dovolj zahvaliti za taki duševni vžitek in čutil se je, da je tak koncert mogoč v Idriji. Če naši gospodje tu drugače sodijo, prosto jim.

Smešna je trditev, da je bil koncert prirejen radi prihodnjih obč. volitev. Leta 1899 so bile volitve že končane, a koncert na 22. nov. je vse edno bil, 1900 se je enako praznovala sv. Cecilija, kakor letos. Kaj se res že tako bojte mestnih volitev, da vas že vsaka malenkost plaši in že v nedolžnem petju in godbi stikate nevarnost za stolček v mestni dvorani?

Očitati dekanu hinavščino radi volitev. Glejte no, liberalna stranka je moledovala l. 1899 pri soc. demokratih za pomoč, da ne bi zmagali klerikalci. Ste bili Vi takrat zato, hinavci? Dne 19. sept. bil je ob eni uri pred ožjo volitvijo shod volilcev, na katerem sta bila med drugimi tudi dekan in župan. Jeli tudi župan hinavec? Naj bi bili tudi demokrati se zdržali volitve, ali ne znate šteti, da bi bil dekan vse eno izvoljen z glasovi svoje stranke in celo s 15 glasovi večine?

Le še pišite in zmerjajte, koristilo bo tako postopanje le nam!

VABILO na veliki javni shod,

ki bo v nedeljo 1. decembra 1901

ob 1/2 II. uri dopoldne

v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Dnevni red:

== Vseučilišče v Ljubljani. ==

Pooblaščen sklicateljji:

Dr. V. Gregorič. Vaso Petričič.

Dr. D. Majaron.

Tedenski koledar.

Nedelja, 1. decembra: 1. adventna, Eligij m.; evang.: O poslednji sodbi. Luk. 21. — Ponedeljek, 2. decembra: Bijana m. — Torek, 3. decembra: Franč. Ksav. sp. — Sreda, 4. decembra: Barbara d. m. — Četrtek, 5. decembra: Saba sp. — Petek, 6. decembra: Nikolaj šk. — Sobota, 7. decembra: Ambrozij šk. — Solnce izide 5. decembra ob 7. uri 33 min., zaide pa ob 4. uri 10 min. — Lunin spremen: Zadnji krajec 2. decembra ob 10 uri 48 min. zvečer. — Dan se skrči do 21. dec. za 20 min in zraste do 31. decembra za 5 min. — Musica sacra v nedeljo, 1. decembra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Koralna maša brez orgel; Graduale universi z. Ant. Foerster, ofertorij »Ad Te levavi« z. dr. F. Witt, po povzdigovanju »Bone Jesus« zložil Evg. Frey. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijino mašo v

G-dur z. Ad. Kaim, graduale z. Ant. Foerster, ofertorij »Ad Te levavi« z. dr. Fr. Witt, Vse vokalno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. novembra.

Javni shod, ki bo jutri ob 1/2 II. uri zahteval ustanovitev ljubljanskega vseučilišča, bo res impozanten, kakor sodimo po pripravah. Ker je zadeva skupna za ves slovenski narod, priporočamo svojim somišljenikom, da se ga udeležijo. Kot narodna manifestacija bo imel gotovo dobre posledice.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani doposile so dajle mestnemu magistratu peticije sledeče občine: a) kranjske: Adlešiči, Jurjevica, Kot. Polšnik, Toplice in Želimlje; b) štajerske: Kum pri Ormožu, Kočice, Mostec pri Brezicah, Pokošje in Stanovsko pri Mariboru; c) primorska: Dekle. — Peticijo je odpisala tudi »Skupna obrtna zadruga v Št. stanju«.

Shodi. Jutri se vršita shoda pri Devici Mariji v Polju in na Dobrovi pri Ljubljani. Tudi na N. tranjskem bo shod.

Osebnosti. V sedmi činovni razred sta pomaknjena profesorja v Celju gospoda Anton Kosi in Matej Suhač.

Razširjajmo »Domoljuba«! Ker se novo leto bliža, opozarjamo vse naše somišljenike po deželi, naj priporočajo ta prepotrebni list in naj ga kar se da širijo med ljudstvom. Skušajmo vresničiti že tolikrat izraženo misel: »Domoljuba« se ne sme pogrešati v nobeni poštenu kmečki hiši.

Za »Čebelice ali male hranilnice«, ki so se tako pridno začele snovati po Marjinih družbah, se dobe potrebne tiskovine v »Katoliški tiskarni« v Ljubljani. Kdor se hoče o takih malih hranilnicah natančneje poučiti, naj bere članke o tem v zadnjih številkah »Domoljuba«.

Oporoka gdč. Ovičaj. Poročali smo v listu 27. t. m. o dejanskem popravku posl. Povšeta glede grdega in popolnoma neosnovanega napada dr. Tavčarja proti posl. dr. Šusteršiču. V zadevno naše poročilo se je vrinila pomota, »da je dr. Šusteršič za svoje zadevno delo tudi računil«. To pa ni istina: račun za to delo, katero je dr. Šusteršič izvršil pred 9 leti kot koncipient g. dr. Papeža, je — kar se samo po sebi razume — prejel tedajni dr. Šusteršičev šef dr. Papež. Saj dr. Šusteršič ni pri celi stvari nič več in nič manj zvršil, nego svojo dolžnost kot uslužbenec g. dr. Papeža. To bodi s tem popravljeno s pristavkom, da tudi posl. Povše ni drugega trdil. Naša pomota je posledica enake pomote v stenografičnem zapisniku in, kakor se nam poroča, je posl. Povše storil korake, da se zapisnik v tem pogledu popravi.

Javno predavanje. Prihajajo sredo bo v veliki dvorani »Kat. Doma« predaval č. g. kanonik I. Sušnik o fonografu ter bode tudi praktično razkazoval fonograf, ki bo govoril, pel itd. Začetek predavanju točno ob pol 8. uri zvečer. Dvorana bo zakurjena. K obilni udeležbi vabi odbor »Slov. kršč. soc. zveze«.

Pokopališko vprašanje. K temu vprašanju, o katerem se v Ljubljani vedno več govori, se nam piše sledeče iz strokovnih krogov: Če se po tem načrtu, kakor ga je podal ljubljanski župan, prenese pokopališče iz mesta ven, ne bo se nikdar doseglo to, da bi bilo pokopališče izolirano. Saj so okoli pokopališča projektirane že hiše, in takoj se bo naredilo okoli njega večje selo, tako da bo pokopališče zopet v sredi hiš. Veliko bolj potrebno bi bilo, da bi se bolj pazilo na način pokopavanja. Zdaj mrliča po navadi oblečejo v težko obleko in ga zabijejo v trdno rakev, katero še pomažejo z oljnatimi barvami. To vse brani mokroti in zraku do mrliča, in zato o pravem času ne segnijo. Treba je, da se mrlič obleče v čisto lahko platneno obleko, in rakve naj bodo iz mehkega lesa, ne okovane in ne infiltrirane od olja in firneža. Napolnijo se naj z mokrim žaganjem, ker jako po-

spešuje kemični proces. Tako se pokopujejo mrličji iz dež. bolnice in ti redno zgnijejo v dveh letih. Kostni seveda ne morejo zgniti in te ostanejo. Zato je pa treba pri pokopavanju pametno ravnati z njimi. Vsaki krat, kadar se prekopa grob, naj se kosti skrbno pobere in skupaj pokopljejo. Tako ravnanje bi bilo gotovo koristnejše in cenejše, kakor pa prenašanje pokopališča daleč ven k Savi.

Sestanek ljubljanske duhovščine. je v ponedeljek, 2. decembra ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu zopet zanimivo vprašanje.

Konferenca. Prihodnjo sredo, dne 4. dec. ima sodal. sac. ljubljanske dekanije svojo konferenco.

Občni zbor »Ljubljanske meščanske godbe«. Ker zadnjič sklicani občni ni bil sklepčen, sklicuje odbor novega, in sicer na sredo dne 4. decembra ob 8. uri zvečer v restavraciji hotela »Lloyd«. Ker je vstop dovoljen tudi nečlanom, pričakuje odbor obilne udeležbe. Pred zborovanjem in po istem je godbeni koncert. Vstopnine ni.

Zbirko ljudskih iger priporoča v nakupovanje kršč.-soc. zveza. Prvega snopiča sicer ni več dobiti, pač pa drugi in tretji. Drugi obsega: 1. Vedeževalko, glumo v enem dejanju, 2. Kmet Herod, burko v dveh dejanjih, 3. Župan sardamski ali car in tesar, veselo igrata v treh dejanjih, vse tri s samo moškimi ulogami; 4. Jeza nad petelinom in kes, veselo igrata v dveh dejanjih, s samo ženskimi ulogami. Tretji snopič pa obsega: 1. Mlini pod zemljo, igra v petih dejanjih, 2. Sanje, igra s petjem v petih dejanjih, obe s samo moškimi ulogami in 3. Sveta Neža, igrokaz v dveh dejanjih, s samo ženskimi ulogami. — Vedno prihajajo prošnje, naj se hitro izda 4. snopič. »Zveza« bi prav rada ustregla takim željam, ko bi po hitrejšem razpečevanju dosedanjih snopičev prišla do potrebnih sredstev. Zato priporočamo zlasti Marijinim družbam, mladeniškim in dekliškim, naj sežejo po lepih, jako primernih igrah in naj jih uprizorijo v pošteno zabavo in poduk našemu ljudstvu. Cena mehko vezanemu snopiču 40 kr., po pošti 45 kr. Za društva, ki vzamejo vsaj pet izvodov skupaj, je cena 30 kr., po pošti toliko več, kolikor znaša poština. Dobivajo se snopiči v »Katoliški bukvarni« in pri stolnem vikarju L. Smolnikarju v Ljubljani.

O zgodovini Tržiča je predaval v soboto 24. novembra šolski vodja g. Jožef Kragl. Velezanimivo predavanje je trajalo skoraj dve uri.

Odbor I. ljubljanske moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vabi s tem najuljudneje vse častite gg. pokrovitelje, ustanovnike, letnike in podpornike na manifestacijski shod, ki se bo vršil v nedeljo dne 1. decembra dopoldne v Mestnem domu v Ljubljani za ljubljansko vseučilišče. — Za odbor: dr. Stor.

Zadnji snopič (17 in 18) »Socijalizma« izide prve dni prihodnjega tedna.

Na Igu bodo imeli prihodnji teden sv. misijon. Vodili ga bodo oo. frančiškani. Zaključil se sv. misijon v nedeljo s slovesno procesijo, katero bodo vodili prevz. gosp. knezoškof sami.

»Urania« gledišče. Predstava v uršulinskem samostanu je dobro uspela. V nedeljo so tri predstave v Narodnem domu. »Urania« priredi pozneje po deželi več predstav.

V Moskvo vabi počenši z jutrišnjim dnem tukajšnja mednarodna panorama Temu povabilu se gotovo odzove vsak, kdor se zanima za eno najlepših ruskih mest. Slike so krasne.

Mrtvo truplo so 28. t. m. potegnili iz Ljubljance blizu vevške tovarne. Sodi se, da je truplo kakega 40 — 50 let starega ubožca.

Medveda ustrelil je 23. t. m. gozdar kneza Auersperga Cerne blizu Grčaric. Kakih 30 kg težki kosmatinec se je ujel v jazbečovo past, katero je potem odtrgal in vlekel seboj, dokler ga ni dosegla krogla.

Zadruga brivcev v Ljubljani, daje slav. p. t. občinstvu naznanje, da ni mogoč

brivnice v nedeljo dne 1. decembra zapreti. Člani zadruge se pa bodo korporativno udeležili obrtnega shoda, kateri se bo vršil v nedeljo dne 8. dec. popoldne ob 2. uri v »Mestnem domu«, na katerem je tudi t. čka vseučilišča v Ljubljani na dnevnem redu.

Salezijanci v Ljubljani. Danes teden popoldne so prišli s poštanim vlakom v spremstvu svojega salezijanskega provinijala o. g. M. Veronesi štirje salezijanci v Ljubljano (jeden mašnik, rodom Tirolec; dva klerika, Slovenca; jeden neduhoven, Slovenec) ter se takoj naselili v grajščini Rakovnik poleg dolenskega državnega kolo-dvora, katero je kupilo in plačalo društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani. Ta priprosti, pa vendar prijazni dom, katerega so presvetili knezoškof dr. Anton Jeglič Bon. pretekli terek sami osebno po-častili v veliko radost došlih Salezijancev, je prva salezijanska hiša na Kranjskem ter Avstrijskem, v kateri so se naselili takoj pričetkom naši domači sinovi. Za sedaj je pripravljeno vse le za silo ter bo še mnogo priprave treba, preden se salezijanski zavod otvori. Bog daj, da bi tudi ta »salezijanski dom« postal v neprecenljivi blagor naši mladini, v veliko korist naši mili domovini! Našim Salezijancem pa kličemo srčno: »Dobro došli!

V četrtek — na Miklavžev večer v »Katoliški Dom«. Opozarjamo še enkrat na Miklavžev večer, katerega priredita »Slovenska krščansko-socij. zveza« in »Meščanski klub« v veliki dvorani »Katoliškega Doma« dne 5. decembra t. l. Ob 7. uri zvečer se prične koncert »Meščanske godbe«, točno ob 7,8. uri zvečer nastopi Miklavž s sijajnim spremstvom in obdari otroke. — Vstopnina 20. kr. za odrasle, otroci prosti. — Kdor želi kako darilo nakloniti svojim dragim, da jim izroči darilo Miklavž, naj ga prinese v »Katoliški Dom« k g. Cotiču ali pa v delavsko tajništvo, v prodajalnico g. Brusa pred škofijo (pri Štefetu). Na darilih naj bo popolno ime dotičnika, kateremu je darilo namenjeno.

Obrtniki pozor! Dne 8. dec. letos se vrši veliki obrtni sestanek obrtnikov v Ljubljani. Dnevni red bode: 1. Nova obrtna predloga. 2. Delo v prisilnih delavnicah in sploh po kaznilnicah. 3. Zadruga zveza. 4. Vseučilišče v Ljubljani. 5. Raznoterosti. — Vspored je jako važen, želeti je toraj, da se gg. obrtniki iz cele Kranjske sestanka v obilnem številu udeležijo. Gg. obrtniki, žalost mora obiti vsacega zavednega obrtnika, ko vidi, kako zanemarjen je naš stan. Vsi sloji se probujajo in združujejo, kajti jasno je, da v združenju je moč. Veliki kapital, kateri preži na malo obrt, je izvrstno organiziran. Vstopimo se tudi mi manjši skupaj, posnemajmo druge sloje in organizujmo se v krepko falango, da še pravočasno odbijemo vsak napad velikega kapitala. Čas je, da se vzdramimo! Na noge obrtniki, pridite vsi, nobeden naj ne ostane doma, shod mora biti velikanski, da s tem pokažemo, da še živimo in da nismo zadovoljni z novo obrtno predlogo. Na svidenje toraj v Ljubljani na shodu v Mestnem Domu, dne 8. dec. popoldne ob 2. uri. Pristop imajo samo obrtniki in pismeno od odbora povabljeni gostje.

Društvo krajna skupina poštinih in brzojavnih služabnikov v Ljubljani priredi dne 5. dec. v gostilni pri »Novem svetu« Miklavžev večer, h kateremu se uljudno vabijo vsi kolegi, posebno pa njih prijatelji in znanci z obitelji. Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

Iz tržiške okolice. Zadnje poročilo o uboju v Retnjah pod Tržičem ni povsem resnično. Uboj se je po izpovedi pri nekako takole izvršil: Kovorski mladi delavci in rokodelci večkrat pridejo pit v gostilne na levem bregu Tržiške Bistrice. Nazajgrede so pa radi dražili kovača Jožefa Kočarja v Retnjah in mu nagajali, ako so le mogli. Lani so bili nekateri teh nagajivcev, med njimi tudi ubiti Jožef Nadišar, radi tega zaprti v Tržiču. Dne 18. t. m., ob 10. uri zvečer se je vračalo domov iz gostilne pet kovorskih nagajivcev, med njimi Jožef Nadišar in Janez Aljančič. Ker so imeli v ponedeljek »plavo«, so zopet začeli nagajati Kovaču, čegar hiša je blizu mostu v Ret-

njah. Začeli so tresti nek »poda«. Kovač se je že pripravil k počitku. Sedel je bos pri peči in kadil pipo tobaka. Jeza ga zgrabi, ko zasliši kovorske pijane nagajivce. Bos hiti iz hiše. Zunaj mu pa zapreti Jožef Nadišar z nožem. To še bolj razburi Jožefa Kočarja. Pograbi kamen in ga vrže v nasprotnika. Ta se, v glavo zadet, zvrne takoj na tla. Ves razsrjen je nato zagrabil Kovač za poleno in z njim udaril čez glavo Jan. Aljančiča, tretjega pa po roki. Ostala dva sta ušla. — V kratkem bodo porotniki sodili, kedo je kriv tega uboja. Kovač je to storil iz razburjenosti, ker ni imel miru pred nagajivci. Le škoda, da je od hiše predaleč podil nagajive Kovorjane. Vzrok temu uboju je bilo zopet »žganje«.

Shod na Štajerskem. Katoliško pol. društvo za Vrnski okraj ima jutri svoje zborovanje v Št. Juriju ob Taboru ob 3. uri popoldne.

Porotno zasedanje v Celju se prične v ponedeljek dne 2. decembra t. l. Do obravnave pridejo sledeči slučaj: V ponedeljek dne 2. decembra Jožef Jelen zaradi p. narejanja d. narja, Alojz Košar radi tatvine in požiga, Franc Novak radi poskušene umora; v torek: Ivana Srahotnik in Jožef Seker radi tatvine in detomora; v sredo: Martin Balič radi uboja; v četrtek: Gašpar Bračun radi posilstva, Jožef Batič radi težke telesne poškodbe, Fr. Volčajnšek radi posilstva; v petek: Jožef pl. lušič radi poneverjenja, Jurij Zmerzlak radi uboja; v soboto: urednik Ante Beg — tiskovna pravda — radi razžaljenja časti.

»Südsteierische Presse« pred porotniki Včeraj dopoldne se je vršila pred mariborskimi porotniki obravnava proti izdajatelju in odgovornemu uredniku g. Šegula radi razžaljenja časti. Tožili so: dr. Glantschnigg, izdajatelj »Marburger Zeitg.« Kralik, solastnik kopališča v Radgoni Hildebrand in okr. načelnik v Zgor. Radgoni Ratscho. Šegula je bil obsojen na en mesec zapore.

Politikujoči nunc vzrok velike nesreče. Pod tem naslovom so liberalni listi poročali, da je bil nedavno o. g. župnik v Podbrdu vzrok velike nesreče. Sedaj se poroča, da je laž, kar je pisalo liberalno časopisje o nesreči na dan grahovske volitve, da je namreč vtonil voznik, ki je šel po g. župnika v Podbrdo. Dotični voznik je šel po naprednega krčmarja Muho! G. nunc v Podbrdu ni tedaj prav nič kriv velike nesreče! Čitatelji naj iz tega spoznajo, kako liberalno časopisje grdo laže.

Razpor v ptujskem-nemškem taboru. Urednik »Pettauer Zeitung«, sloviti Kalchberg, se je zameril ptujskim german-skim velikašem, v prvi vrsti peku Ornigu, zato ga ne marajo več v svoji sredi in so mu vzeli uredniško službo. Ptujski očanci so menili, da bode Kalchberg toliko pri-jazen in pokazal Ptuju pete, a on jim noče ustreči. Z dnem 1. decembra t. l. namerava ustanoviti nov list »Deutsches Wochenblatt für Untersteiermark«, in tega se zdaj ptujski pek in župan strašno boji, ker bi se utegnili zgoditi, da bi se Kalchberg, ki je vseh muh poln, maščeval nad njim in njegovo gardo ter povedal vsem skupaj kakšno ro-bato. Poznane so mu dobro vse njihove tajnosti in slabosti, zato je njihov strah upravičen.

Sprevod Frana Kalistra, ki se je vršil včeraj ob 11. uri dopoldne v Trstu, bil je impozantna manifestacija do dobrot-nika slovenskega naroda. Pogreba so se udeležila vsa tržiška slovanska društva, ki so imela dopoldne svoje društvene pro-store zaprte.

Laški manifestačni shod — odložen. Manifestačni shod za laško univerzo v Trstu, katerega so bili Italijani naznanili za v nedeljo, dne 1. dec., je odložen za jedno prihodnjih nedelj. Ali so se Lahi zbal Slo-vencev ali pa blamaže?

Nova poštna palača v Pulju se namerava graditi poleg državne gimnazije v ulici Carrara. Načrt je že izgotovljen.

»Internacionalni« Kopač je raz-žaljen, ker je neki Kraševac ostro kritiziral njegovo delovanje mej revnimi delavci. Vlo-žil je tožbo na sodišče v Sežani, in sicer kot vsem narodnostim »pravičen« mož v —

nemškem jeziku. »Internacionalni« Kopač toži slovenskega Kraševca na sodišču, ki za slovenski okraj uraduje skoro samo slovenski, v — nemškem jeziku!

Zopet otrok zgorel. V Gorici je zgorel te dni šletni otrok Lojzek Pavlin.

Volivno gibanje v Istri. Laški cen-tralni volivni odbor za Istro je proglasil za predstoječe deželnozborske volitve sledeče nadaljne kandidature. Za mestno skupino Milje Izola Buzet: Evgen Marchetti, župan v Izoli. — Za kmečke občine poreškega okraja: dr. Silvester Venier in Anton Avrelj Mianich. — Za veleposestvo: dr. Josip Bubba (Pirani), Andrej Davanzo (Novigrad), mark Benedikt Polesini (Poreč), dr. Viljem Varen-ton (Pulj) dr. Almerigo Ventrella (Piran). — »Naša Sloga« pravi, da Slovani ne bodo izgubili nobenega dosedanjih mandatov v ister-skem deželnem zboru.

Nemška šola v Opatiji je dobila pravico javnosti.

Ljubljanske novice. Šupevčevo hišo v Prešernovih ul. cah je kupila, kakor se čuje, mestna hranilnica. Dolžnost elek-triške železnice bi bila, to prometno oviro odstraniti. — Pes, donašalec časopisov. Na ljubljansko pošto prileti vsak večer črn pes, ki skoči s prednjimi tacami k odprtini, kjer se oddajajo časopisi, in čaka tako toliko časa, dokler mu uradnik ne da v gobček časopisov. Potem pes zopet odhiti in nese časopise svojemu gospodarju na dom. — Usoda garderobovke. Dol-goletnim obiskovalcem slovenskega gleda-lišča bili ste dobro znani Šrankovi mati in hči. Hčeri se je pred tedni omračil duh in nekaj dni pozneje se je omračil duh tudi njeni materi. Sedaj ste obe na Studencu. Nedavno je hči ušla iz blaznice in blodila po Golovcu. Ko se je naredil mrak, upala se je v mesto in prišla k njeni bivši gospo-dinji gospej Detterjevi, odkoder so jo zopet odvedli nazaj v blaznico. — Poročil se je danes nadzornik elektriških vozov g. Št. Schubert. — Umrli je v bolnici g. Jož. Zajc. — Knezoškofovi konji splašili so se danes opoldne na Poljanah. Hlapec je padel z voza. Knezoškof je za časa stopil z voza. — Zopet nesreča na elektriški železnici. Danes je vrgla elektriška železnica na tla Heleno Perko s Primskovega. Perko ni poškodovana.

Zdravje v Ljubljani od dne 17. do 23. novembra: Število novorojencev 16, mrtvorojencev 1, umrlih 12; med njimi za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 8. Med njimi so štirje tuji in 6 iz zavodov. Za infekcijskimi bo-leznimi so oboleli, in sicer: za otročico 1, za ošpicami 14, za škarkarico 3.

Dobavni razpis. C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo vršila dne 9. decembra t. l. pri okrožni finančni pre-fekturi v S. fiji ponudbena razprava zaradi dobave različnih lesnih materialij, ki se bodo prihodnje leti potrebovale v premogokopu v Perniku. Približna vrednost dobave znaša 194.700 frankov, kavcija pa 5%. Natanč-nejše dobavne pogoje, cahier des charges itd. se lahko izvedo ob delavnikih pri ome-njeni prefekturi. Superlicitacija se vrši 12. decembra t. l., toda le v slučaju, če se do tedaj stavi za 5% nižja ponudba nego je najugodnejša ponudba.

Katoliški Bavarci za Slovence. Že zadnjič smo omenili, kako vrolo se je katoliški list »Das Bayerische Vaterland« postavil za Slovence proti vsenemškemu blatenju, češ, da Slovenci nimamo nobene kulture, leposlovja in izobrazbe. Sedaj zopet ta vroli list prinaša pod naslovom »Den Neuesten zur Belehrung« uvodni članek, v katerem zavrača vsenemške trditve in do-kazuje, da smo Slovenci sposobni za slo-vensko vseučilišče. Hvala temu poštenemu nemškemu listu za dobrohotne, pravične besede.

Nov roman Sienkiewicz. Henrik Sienkiewicz je dovršil nov roman: »Na vr-huncu slave«. Snov je iz časov Jana So-bieskega. Sienkiewicz je prodal ta svoj naj-novejši roman nekemu založniku v Varšavi za 20.000 rubljev.

Maksim Gorki, ruski pisatelj, se je podal z dovoljenjem ruske vlade na Krim, da si izboljša zdravje. V Moskvi mu je ho-telo 400 oseb prirediti ovacije, a policija je vse preprečila.

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradan št. 9

prilagojena slav. občinstvu in pred.
duhovščini svoje **veliko zalogo**
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: ružič, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpe-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. **Cene nizke.** 58 29-23

Lasni izdelek.
Cenik: franco in brezplačno.

Svetopisemske slike

starega in novega zakona

po izvirnih slikah

Ernesta Pessler-ja na Dunaju,

izdane po naročilu k. k. ministerstva za bogoslovje
in nauk, in z odobrenjem knezo nadškof. konzistorija
na Dunaju

32 listov umetniško izdelanih v barvnem tisku

Cena podobam prilepljenim na močan
papir za obešanje **24 K.**

Dobiva se v knjigarni

1144 2-2

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
v Ljubljani.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXXIV. c. kr. državna loterija

v civilne dobrodelne namene totranske države.

Ta denarna loterija,

odina v Avstriji postavno dovoljena, ima **16.404 do-
bitkov v gotovem denarju** v skupnem znesku
442.900 kron.

Glavni dobitnik znaša

200.000 kron

v gotovem denarju.

Žrebanje nepreklicljivo dne 12. dec. 1901.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobili na Dunaju pri uradu za državne
loterije, III. Vorderer Zollamtsstrasse 7, po loterijah,
rafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in želez-
ničnih uradih ter v merjalnih itd. — Načrti za žre-
banje brezplačno. 129 10-8

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

Oddelek za državne loterije.

**Bukov žir ali zrnje (bu-
kovce), sveže smrekove
storže in smrekovo seme,**
kakor tudi suhe jedilne gobe,
sejalni želod, posušen že-
lod, divji kostanj, seno in
češmin 1106 3-3

Jos. Leuc,
trgovina z deželniimi pridelki,
Ljubljana, Resljeva cesta 1.

**Izvežban risar in
sestavljalec proračunov**

se sprejme takoj pri ljubljanskem stav-
binskem podjetniku 124 3-3

Natančneje pové upravništvo „Slovenca“.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

prilagojena osobito pred. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi **izborao svojo zalogo**

po raznovrstnosti blaga primernost izkiz cenah.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani.

Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča pred. duhovščini

v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

zgotovljene obleke

posebno na **haveloke** v naj

večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva
železniških uradnikov. 7 77

Avgust Repič, sodar,

Ljubljana, Kolerijske ulice št. 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah. 679 26-21

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olaj-

šujoče mazilo je dobiti steklenica po

K 20 K 140 in K 2 — v vseh lekarnah.

Zahteva naj se to 1152 28-1

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo

varstveno znamko „sidro“ iz Richter-

jeve lekarne ter spreje iz previdnosti

le v steklenicah s to varstveno znamko

kot pristi izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlaten levu

v Pragi, I. Elizabethstrasse 5.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prsni
sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, po-
manjšuje pot, daje slast do jele, pospešuje
prebaviljanje in redilnost, telo jača in krepi
Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-
topljive fosforno-apnene soli, ki so v njem,
pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo
narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. = 2 K 50 h. po
pošti 20 kr. = 40 h več za zavijanje.

uračno registrovano varstveno znamko
na katere znamenja naj se blagovoli paziti.

Osnrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v

Ljubljani in drugod. 128 20-3

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:
A. Mardelschläger, G. Piccoli, U. pl. Trukoczy,
J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher;
Reka: F. Prodam, G. Prodam, A. Schi dler, Ant.
Mizzan; Breze: G. E. Sasser; Sovodnji: F. Kordon;
Celovec: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter,
V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl;
Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina,
A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P.
Prendini, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider,
L. Assmann; Črnomelj: F. Haka; Velikovec: J.
Jobst, Volšperk: J. Huth.

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, **fotografske aparate** in potreb-
ščine, kirurška obvezila vsake vrste, sred-
stva za desinfekcijo, voski in paste za tla itd.
— Velika zaloga najfinjšega čaja, ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod
in solj za kopel. 304 37

Oblastv. konces. oddaja strupov.

— Za živinorejce —

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna
sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino - tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano,

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene sve-
tilnice ali stalnice**, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld.,

iz medenine 22, 24, 28, 32 gld.,

iz tompaka 40, 50 gld.;

**obhajilne
svetilnice**

iz kositarja po 2 gld., iz

medenine po 5, 8, 10 gl.,

**pušice z
zvončki**

za pobiranje

milosčine, iz

kositarja po gld. 1-50,

iz medeni-
ne po 5 gld.;

**štedilna
železna**

ognjišča,

vsaj železna in

tudi razna za
vzidanje.

1154 (1-12)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvo-
nikov prevzema ob enem tesarska dela. 1154 12-1

Razglas.

Podpisani odbor razpisuje s tem

službo okrožnega zdravnika

zdravstvenega okrožja **Ljubno v savinski dolini** z letno plačo 1600 K in 240 K nagrade
od okrajne bolniške blagajnice.

Slovenščine ali katerega slovanskih jezikov zmožni prosilci naj svoje običajno doku-
mentovane prošnje tu sem vložijo, **do dne 5. decembra t. l.**

Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno,

dne 5. novembra 1901

Načelnik:

F. Kolenc.

Ane Sinkovic-Soss-ove dediči
v Ljubljani 1129 3-2

si usojajo slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da **obdrže**

trgovino na Mestnem trgu

ter priporočajo bogato zalogo

**tkanin in pletenin, perila, baršuna, pliša,
svilenin, baršunastih in flanelastih bluz, naj-
boljših modrcev (chenille), rut in robcev, čipk,
pascev in trakov — sploh vse stvari najraz-
ličnejše vrste, ki se tičejo te stroke.**

Denarni promet do 30. sept. 1901:

K 17.006.531-88.

Stanje vlog dne 30. sept. 1901:

K 7.263.956 34

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li
njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni
davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do
1. ure.

1034 11

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 506 52-27

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Laupna brzajavna poročila!

Izenaden dogodek: P. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi se naznanja, da vsled dogovora od 30. oktobra 1901 se od 1. novembra t. l. naprej pri gospodu

Ivan Miklauc v Ljubljani

samo na Starem trgu št. 13 „pri Zvezdi“

popolnoma prodaja: konfekcijsko, manufakturno, pleteno, perilno blago, potem odeje, ogrinjauke, berlinske rute vsake vrste; mnogobrojna izbor zimskih ženskih površnih jopic ali bluz, in še velika izbor, katero ni vse tu navedeno zimsko in letno blago, kar se še sploh v prodajalni nahaja po neizmerno nizki ceni; ker ravno take ugodne prilike za nakup blaga, do zdaj še nikdar ni bilo, se sl. p. n. občinstvo uljudno vabi, da se nemudoma posluži te najugodnejše prilike, katera se ravno zdaj mudi.

Zagotavljam p. n. slavno občinstvo, da se pri meni dobro in trpežno blago mnogo ceneje prodaja, kakor pri vsaki drugi razprodaji. Dokaz temu je na vsakem komadu v izlošbi na listkih razviden.

Za mnogobrojen obisk in naklonjenost še za nadalje prosim

IVAN MIKLAUC,

samo na Starem trgu št. 13. „pri Zvezdi“.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municijske, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

1098 40—40

4½ odstotka

brez odbitka rentnega darka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon števil. 57.

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 300.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mesnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4½ ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštne - hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno. 833 (14)

Pariška svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le, če
na
podplatu

in usta
novno
isto
1860.

Šent Peterburške
GALOSHE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1145 21—2

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

V Ljubljani so na prodaj pri znanih trdkah: J. S. Benedikt, Ernest Jeunekar, Henrik Kenda, Ivan Kordik, Ant. Leutgeb, Karol Recknagel, A. Schaffer, F. M. Schmitt, Fr. Szantner itd.

Tudi letos naj se oglasi pri
Miklavž
L. Schwentnerju v Ljubljani

ter naj si koš zvrhoma naloži najmičnejših, najvrednejših in najcenejših daril.

Izbor je pri L. Schwentnerju mnogovrsten in obilen, obilo je pa tudi otrok, ki po pravici pričakujejo, da jih Miklavž zaradi njih pridnosti bogato obdari.

Največje veselje bo napravil otrokom, če jim prinese:

Pisanice. Pesni za mladino, zložil Oton Zupančič. Cena kartoniranim 80 h po pošti 85 h.

Medvedji lov. Čukova gostija. Spisal Josip Brinar. Prvi zvezek »Mladinske knjižnice«. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Na rakovo nogo. Spisal Ivan Trošt. II. zvezek »Mladinske knjižnice«. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najnežnejšo mladino. Cena 24 h, po pošti 29 h.

Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva za najnežnejšo mladino. Cena 40 h, po pošti 45 h.

Otročičem v zabavo. 22 koloriranih slik s pesmicami. Cena broš. 80 h, po pošti 90 h.

Otročičem v zabavo. Leporello-izdaja; slike so napete na močni lepaki s platnenimi hrbtmi. Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 70 h.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 75 h.

Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in kartonirani izdaji 1 K 60 h, po pošti 1 K 80 h.

Pa tudi drugih koristnih stvari naj Miklavž ne pozabi, n. pr.

peres, svinčnikov, držal, barv, papirja,

zvezkov, beležnic, črnilnikov itd. itd.

sploh preskrbi naj z vsem, česar treba za dom in za šolo. Torej, pridni otroci, le priporočajte se Miklavžu, da Vam kaj prinese iz trgovine

1143 4—2

L. Schwentner

v Ljubljani, Dvorni trg.

Zaradi prodaje trgovine uradno dovoljena popolna

razprodaja

pri

N. F. MINIBEK

Marijin trg št. 1 nasproti frančiškanske cerkve.

Od danes do 25. decembra t. l. prodajalo se bode vse

manufakturno blago
po tovarniških cenah.

Med drugim posebno lepo odbrana založa suknja za gospode, velika izbira robe za obleke za gospe, barhanta, prtenine, platna za postelje, razno platno izvrstne kakovosti, velika izbira ečarpes, srajc, ovratnikov in zavratnikov.

1091 3-3

Nihče naj ne zamudi te tako ugodne prilike za ceni nakup blaga.

Rudolf Kirbisch-a slaščičarnica

v Ljubljani, Kongresni trg št. 8

priporoča

1148 4-1

za sv. Miklavža

svojo jako veliko in raznovrstno zalogo daril:

Miklavžev, parkeljnov, bonbonijer, jerbaščekov in
škatic z najfinejšimi bonboni.

Vsa naročila izvršujejo se urno in točno.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinejšega.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in
lepem soglasju s gotso arhitekturo, izvršila
prav pohvalno steklarska dela v novi župni in
dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah,
slikanih umetno na steklo v okusnih okrasih,
strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih
in ne vpljočih — svedoči jasno, da smo v dobili
Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki
spretnega, domačega umetnika, kateremu s
mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem.
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom,
kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa
bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izbornu
zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

737 52-18

Dunajska borza.

Dne 29. novembra.

Skupni državni dolg v notab	98 85
Skupni državni dolg v srebru	98 70
Avstrijska zlata renta 4%	118 90
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	95 60
Ogerska zlata rent 4%	118 55
Ogerska krona rent 4%, 200	93 60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1605 —
Kreditne delnice, 160 glđ.	633 25
London vista	239 30
Nemški dr. bankovci za 100 m. nem. dr. velj.	117 10

20 mark	23 45
20 frankov (napoleonov)	19 06
Italijanski bankovci	93 10
C. kr. eskini	11 31

Dne 29. novembra.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	190 —
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	171 —
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	226 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 300 kron	95 80
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	146 50
Dunavske vravnave srečke 5%	266 —

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106 —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94 60
Prireditelne obveznice državne železnice	434 —
južne železnice 3%	311 20
južne železnice 5%	118 —
dolenjskih železnic 4%	— —
Kreditne srečke, 100 glđ.	407 —
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	500 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	49 75
Ogerskega	5
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 glđ.	15 70
Rudolfove srečke, 10 glđ.	64 —

Satmova srečke, 40 glđ.	224 —
St. Genois srečke, 40 glđ.	257 —
Waldsteinske srečke, 30 glđ.	— —
Ljubljanske srečke	73 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	269 75
Akcije Ferdinandove sav. želez., 1000 gl. at. v.	5570 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	812 —
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	61 —
Splošna avstrijska stavbinska družba	137 50
Montanska družba avstr. plan.	359 25
Trboveljska premožarska družba, 70 glđ.	410 —
Papirnih rubljev 100	253 —

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za sruhe pri šrobanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako šrobanje.
Kulaniha izvršev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojarnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.